

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (drugo vijeće)

14. srpnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim i trgovačkim stvarima – Uredba (EZ) br. 44/2001 – Članak 5. točke 1. i 3. – Nadležni sud – Pojmovi ‚stvar koja se odnosi na ugovor‘ i ‚stvar koja se odnosi na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte‘ – Iznenadni prekid dugotrajnog poslovnog odnosa – Tužba za naknadu štete – Pojmovi ‚kupoprodaja robe‘ i ‚pružanje usluga“

U predmetu C-196/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Cour d'appel de Pariz (Francuska), odlukom od 7. travnja 2015., koju je Sud zaprimio 29. travnja 2015., u postupku

Granarolo SpA

protiv

Ambrosi Emmi France SA,

SUD (drugo vijeće),

u sastavu: M. Ilešič, predsjednik vijeća, C. Toader (izvjestiteljica), A. Rosas, A. Prechal, i E. Jarašiūnas, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: V. Tourrès, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 3. prosinca 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Granarolo SpA, S. Dechelette-Roy i M. Agbo, *avocats*,
- za Ambrosi Emmi France SA, par L. Pettiti, *avocat*,
- za francusku vladu, D. Colas, F.-X. Bréchet i C. David, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, A. Lewis i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 23. prosinca 2015.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 5. točaka 1. i 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.; u daljnjem tekstu: Uredba Bruxelles I).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između talijanskog društva Granarolo SpA i francuskog društva Ambrosi Emmi France SA (u daljnjem tekstu: Ambrosi) u vezi s tužbom za naknadu štete zbog iznenadnog prekida dugotrajnog poslovnog odnosa.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Članak 2. stavak 1. Uredbe Bruxelles I predviđa:

„Uz poštovanje odredaba ove Uredbe, osobama s domicilom u nekoj državi članici sudi se pred sudovima te države članice, bez obzira na njihovo državljanstvo.”

- 4 Članak 5. točke 1. i 3. te uredbe glase kako slijedi:

„Osoba s domicilom u državi članici može u drugoj državi članici biti tužena:

1. (a) u stvarima [koje] se odnose na ugovore [ako je predmet postupka ugovor ili zahtjevi iz ugovora], pred sudom u mjestu [u kojemu je obveza izvršena ili treba biti izvršena];
(b) u svrhe ove odredbe, osim ako nije drukčije ugovoreno, mjesto izvršenja obveze je:
 - u slučaju kupoprodaje robe, mjesto u državi članici u kojemu je, u skladu s ugovorom, roba isporučena ili je trebala biti isporučena,
 - u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojemu su, u skladu s ugovorom, usluge pružene ili su trebale biti pružene;
- (c) ako se ne primjenjuje podstavak (b), primjenjuje se podstavak (a);

[...]

3. u stvarima koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte, pred sudovima u mjestu u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi;

[...]”

Francusko pravo

- 5 U skladu s člankom L. 442-6 Code de commerce (u daljnjem tekstu: Trgovački zakonik):

„I. Svaki proizvođač, trgovac, tvorničar ili obrtnik učlanjen u obrtničku komoru odgovoran je i ima obvezu naknade štete ako:

[...]

5° iznenada, makar i djelomično, prekine postojeći poslovni odnos bez prethodne pisane obavijesti, vodeći računa o trajanju poslovnog odnosa i uz poštovanje minimalnog otkaznog roka koji je s obzirom na trgovačke običaje predviđen međusektorskim sporazumima. Kada se poslovni odnos odnosi na isporuku proizvoda sa žigom distributera, minimalni otkazni rok je dvostruk u odnosu na onaj koji bi se primjenjivao da se proizvod nije isporučivao sa žigom distributera. Ako takvi sporazumi ne postoje, moguće je za svaku kategoriju proizvoda odlukama ministarstva nadležnog za gospodarstvo odrediti, vodeći računa o trgovačkim običajima, minimalni otkazni rok i propisati uvjete prekida trgovačkih odnosa, osobito s obzirom na njihovo trajanje. Prethodne odredbe nisu prepreka mogućnosti prekida bez prethodne obavijesti, u slučaju da druga strana ne izvrši svoje obveze ili u slučaju više sile. Kada do prekida poslovnog odnosa dođe zbog stavljanja na tržište povodom postupka nadmetanja na daljinu, minimalni otkazni rok je dvostruk u odnosu na onaj koji se primjenjuje na temelju primjene odredaba ovog stavka u slučajevima kada je trajanje prvotnog otkaznog roka manje od šest mjeseci i najmanje godinu dana u drugim slučajevima.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 6 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je društvo Ambrosi, sa sjedištem u Nici (Francuska), tijekom otprilike 25 godina distribuiralo u Francuskoj živežne namirnice koje je proizvodilo društvo Granarolo, sa sjedištem u Bologni (Italija), bez okvirnog ugovora i bez odredbe o ekskluzivnosti.
- 7 Društvo Granarolo je dopisom od 10. prosinca 2012. obavijestilo društvo Ambrosi da će od 1. siječnja 2013. njegove proizvode u Francuskoj i Belgiji distribuirati jedno drugo francusko društvo.
- 8 Budući da je tim dopisom došlo do prekida postojećeg poslovnog odnosa u smislu članka L. 442-6 Trgovački zakonik i da se njime nije poštovao minimalni otkazni rok s obzirom na trajanje njihova poslovnog odnosa, društvo Ambrosi je Tribunalu de commerce de Marseille (Trgovački sud u Marseilleu, Francuska) na osnovi spomenute odredbe protiv društva Granarolo podnijelo tužbu radi naknade štete.
- 9 Taj sud se presudom od 29. srpnja 2014. proglasio nadležnim uz obrazloženje da je predmet tužbe delikt i da je mjesto nastanka štete u smislu članka 5. točke 3. Uredbe Bruxelles I u mjestu sjedišta društva Ambrosi, u Nici.
- 10 Dopisom podnesenim 12. kolovoza 2014. Granarolo je podnio žalbu Cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska) radi osporavanja mjesne nadležnosti Tribunal de commerce de Marseille (Trgovački sud u Marseilleu), uz obrazloženje da se predmetna tužba odnosi na ugovornu odgovornost u smislu Uredbe Bruxelles I čiji članak 5. točka 1. kao poveznicu predviđa mjesto u kojem je roba isporučena ili je trebala biti isporučena na temelju sukcesivnih ugovora sklopljenih za svaku isporuku. To mjesto je tvornica u Bologni u skladu s oznakom „*Ex works*” („franko tvornica”) koja se nalazi na računima koje društvo Granarolo izdaje i koja odgovara jednoj od standardiziranih klauzula (Incoterms) koje je uspostavila Međunarodna trgovačka komora radi utvrđivanja prava i obveza stranaka u području međunarodne trgovine.
- 11 Ambrosi u sklopu glavnog zahtjeva tvrdi da su nadležni francuski sudovi jer se spor tiče delikta i jer se mjesto gdje se dogodio štetni događaj nalazi u Francuskoj gdje se stavljaju na tržište živežne namirnice društva Granarolo. Podredno, to društvo ističe da nije dokazano da su svi sukcesivni ugovori sklopljeni prema klauzuli Incoterm „*Ex works*”.
- 12 Sud koji je uputio zahtjev primjećuje da je u francuskom pravnom poretku tužba, kao što je ona iz glavnog postupka, koja se temelji na članku L. 442-6 Trgovački zakonik, tužba zbog izvanugovorne odgovornosti i u tom pogledu navodi nekoliko nedavnih presuda Cour de cassation (Kasacijski sud, Francuska).

- 13 Međutim, budući da su pojmovi stvari „koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte” i „koje se odnose na ugovor” u smislu Uredbe Bruxelles I autonomni pojmovi prava Unije, taj sud smatra nužnim u tom pogledu postaviti Sudu pitanje.
- 14 U tim je okolnostima Cour d’appel de Paris odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 5. točku 3. Uredbe Bruxelles I tumačiti na način da tužba za naknadu štete zbog prekida uspostavljenih poslovnih odnosa koji se sastoji u isporuci robe distributeru tijekom više godina, bez okvirnog ugovora i ekskluzivnosti, ulazi u pravno područje deliktne odgovornosti?
2. U slučaju negativnog odgovora na prvo pitanje, primjenjuje li se članak 5. točka 1. [podtočka (b)] te uredbe na određivanje mjesta izvršenja obveze koja je osnova zahtjeva iznesenog gore u [prvom pitanju]?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 15 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. točku 3. Uredbe Bruxelles I tumačiti na način da tužba za naknadu štete koja se temelji na iznenadnom prekidu dugotrajnog poslovnog odnosa, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, ulazi u područje stvari koje se odnose na delikte ili kvazi-delikte u smislu spomenute odredbe.
- 16 Najprije valja podsjetiti da je cilj Uredbe Bruxelles I ujednačavanje pravila o sukobu nadležnosti u građanskim i trgovačkim stvarima pomoću iznimno predvidivih pravila o nadležnosti i da je njezin cilj pravna sigurnost koja se sastoji od pojačane pravne zaštite osoba sa sjedištem u Europskoj uniji tako da se istodobno omogući i tužitelju da lako utvrdi sud pred kojim može pokrenuti postupak i tuženiku da razumno predvidi pred kojim sudom može biti tužen (vidjeti u tom smislu presudu od 23. travnja 2009., Falco Privatstiftung i Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, t. 21. i 22.).
- 17 U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, sustav određivanja opće nadležnosti, predviđen odredbama iz poglavlja II. Uredbe Bruxelles I, temelji se na općem pravilu predviđenom njezinim člankom 2. stavkom 1., prema kojem se osobe s domicilom u nekoj državi članici tuži pred sudovima te države članice neovisno o državljanstvu stranaka. U poglavlju II. odjeljku 2. Uredbe Bruxelles I predviđen je određen broj pravila o posebnoj nadležnosti, među kojima su i one predviđene u članku 5. točki 3. te uredbe, ali samo kao odstupanje od općeg pravila o dodjeli nadležnosti sudu tuženikova domicila (vidjeti u tom smislu osobito presude od 16. srpnja 2009., Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, t. 20. i 21., kao i od 18. srpnja 2013., ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, t. 30.).
- 18 Sud je već presudio da pravila o posebnoj nadležnosti treba usko tumačiti te da nije dopušteno tumačenje koje ide izvan slučajeva izričito predviđenih navedenom uredbom (presuda od 18. srpnja 2013., ÖFAB, C-147/12, EU:C:2013:490, t. 31.).
- 19 Također treba podsjetiti da iz ustaljene sudske prakse proizlazi da pojmove „stvari koje se odnose na ugovor” i „stvari koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte” u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) i točke 3. Uredbe Bruxelles I treba tumačiti samostalno, prije svega uzimajući u obzir sustav i ciljeve te uredbe, kako bi se osigurala njezina ujednačena primjena u svim državama članicama. Stoga se te pojmove ne bi moglo shvatiti kao da upućuju na kvalifikaciju pravnog odnosa o kojem je riječ pred nacionalnim sudom u nacionalnom pravu (presuda od 13. ožujka 2014., Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, t. 18.).

- 20 Što se tiče pojma „stvari koje se odnose na štetne radnje, delikte ili kvazi-delikte” u smislu članka 5. točke 3. Uredbe Bruxelles I, on obuhvaća sve zahtjeve koji se temelje na odgovornosti tuženika i koji ne pripadaju u „stvari koje se odnose na ugovore” u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) te uredbe (vidjeti presudu od 28. siječnja 2015., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, t. 44. i navedenu sudsku praksu).
- 21 Sud je već presudio da sama okolnost da je jedna od ugovornih stranaka protiv druge podnijela građanskopravnu tužbu za naknadu štete nije dovoljna da se za tu tužbu smatra da ulazi u „stvari koje se odnose na ugovore” u smislu članka 5. točke 1. podtočke (a) Uredbe Bruxelles I. Tomu je tako samo ako se sporno ponašanje može smatrati povredom ugovornih obveza, kako ih je moguće utvrditi s obzirom na predmet ugovora (presuda od 13. ožujka 2014., Brogsitter, C-548/12, EU:C:2014:148, t. 23. i 24.).
- 22 Iz toga slijedi da u predmetu poput onoga u glavnom postupku, kako bi se utvrdila priroda tužbe zbog građanskopravne odgovornosti podnesene nacionalnom sudu, potonji mora odmah provjeriti je li ta tužba ugovorne naravi, neovisno o njezinoj kvalifikaciji u nacionalnom pravu.
- 23 Valja istaknuti da se u velikom dijelu država članica dugotrajni poslovni odnosi sklopljeni bez pisanog ugovora načelno mogu smatrati prešutnim ugovornim odnosima čija povreda može biti temelj ugovorne odgovornosti.
- 24 U tom pogledu valja primijetiti da iako članak 5. točka 1. Uredbe Bruxelles I ne zahtijeva sklapanje pisanog ugovora, ipak je nužno utvrditi ugovornu obvezu da bi se ta odredba primijenila. Valja pojasniti da se može smatrati da ja takva obveza prešutno nastala, osobito kada to proizlazi iz nedvosmislenih akata koji izražavaju volju stranaka.
- 25 U ovom slučaju je stoga na nacionalnom sudu da najprije ispita je li u pogledu dugotrajnog poslovnog odnosa koji je postojao između stranaka, u posebnim okolnostima predmeta koji je pred njim, specifično to da su među njima postojale prešutno ugovorene obveze, zbog čega je među njima postojao odnos koji se može smatrati ugovornim.
- 26 Postojanje takvog prešutnog odnosa se međutim ne pretpostavlja i stoga ga valja dokazati. Usto, to dokazivanje mora se temeljiti na skupu usklađenih dokaza, među kojima se osobito mogu nalaziti postojanje dugotrajnog poslovnog odnosa, dobra vjera među strankama, redovitost transakcija i njihov vremenski razvoj koji se odražava u vrijednosti i količini, eventualni dogovori o fakturiranim cijenama i/ili odobreni popusti, kao i razmijenjena korespondencija.
- 27 Na sudu je koji je uputio zahtjev da u okviru takve općenite ocjene provjeri postoji li skup usklađenih dokaza da bi mogao odlučiti postoji li među strankama čak i bez pisanog ugovora prešutni ugovorni odnos.
- 28 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 5. točku 3. Uredbe Bruxelles I treba tumačiti na način da tužba za naknadu štete koja se temelji na iznenadnom prekidu dugotrajnog poslovnog odnosa, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, ne ulazi u područje stvari koje se odnose na delikte ili kvazi-delikte u smislu te uredbe ako je među strankama postojao prešutni ugovorni odnos, a što treba provjeriti sud koji je uputio zahtjev. Dokazivanje kojim se želi utvrditi postojanje takvog prešutnog ugovornog odnosa mora se temeljiti na skupu usklađenih dokaza, među kojima se osobito mogu nalaziti postojanje dugotrajnog poslovnog odnosa, dobra vjera među strankama, redovitost transakcija i njihov vremenski razvoj koji se odražava u vrijednosti i količini, eventualni dogovori o fakturiranim cijenama i/ili odobreni popusti, kao i razmijenjena korespondencija.

Drugo pitanje

- 29 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 5. točku 1. podtočku (b) Uredbe Bruxelles I tumačiti na način da dugotrajne poslovne odnose, kao što su oni o kojima je riječ u glavnom postupku, treba kvalificirati kao „ugovor o kupoprodaji robe” ili pak kao „ugovor o pružanju usluga” u smislu te odredbe.
- 30 Najprije valja pojasniti da su poveznice s nadležnim sudom, predviđene u članku 5. točki 1. podtočki (b) Uredbe Bruxelles I, primjenjivi samo ako bi nacionalni sud pred kojim se vodi spor koji je nastao među strankama među kojima postoji dugotrajni poslovni odnos došao do zaključka da se taj odnos temelji na „ugovoru o kupoprodaji robe” ili „ugovoru o pružanju usluga” u smislu te odredbe.
- 31 Takvom kvalifikacijom isključila bi se primjena pravila o nadležnosti predviđenog u podtočki (a) članka 5. točke 1. na predmet u glavnom postupku. Naime, vodeći računa o hijerarhiji koju ta odredba uspostavlja između podtočaka (a) i (b) iste, pravilo o nadležnosti predviđeno u toj točki (a) primjenjuje se samo alternativno i ako se ne primjenjuju pravila o nadležnosti sadržana u spomenutoj točki (b) (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2013., Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 42.).
- 32 Glede mjesta izvršenja obveza koje nastaju iz ugovora o kupoprodaji robe kao i iz ugovora o pružanju usluga, Sud je utvrdio da Uredba Bruxelles I u članku 5. točki 1. podtočki (b) tu poveznicu određuje na autonoman način kako bi ojačala ciljeve ujednačavanja pravila o sudskoj nadležnosti i predvidivosti (presuda od 19. prosinca 2013., Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 32.).
- 33 Sud je također presudio da je člankom 5. točkom 1. podtočkom (b) Uredbe Bruxelles I za ugovore o kupoprodaji robe i one o pružanju usluga kao poveznica s nadležnim sudom predviđena karakteristična obveza u tim ugovorima (presuda od 25. veljače 2010., Car Trim, C-381/08, EU:C:2010:90, t. 31. i navedena sudska praksa).
- 34 Iz toga slijedi da se ugovor kojemu je karakteristična obveza isporuka stvari treba kvalificirati kao „kupoprodajni” u smislu prve alineje članka 5. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I (presuda od 25. veljače 2010., Car Trim, C-381/08, EU:C:2010:90, t. 32.).
- 35 Takva kvalifikacija može biti primjenjiva na dugotrajni poslovni odnos između dvaju gospodarskih subjekata kada je taj odnos ograničen na sukcesivne ugovore od kojih svaki ima za predmet isporuku i primitak robe. Suprotno tome, ona ne odgovara strukturi tipičnog ugovora o distribuciji za koji je specifično postojanje okvirnog ugovora što su ga sklopila dva gospodarska subjekta, i čiji je predmet obveza isporuke i opskrbe u budućnosti (vidjeti analogijom presudu od 19. prosinca 2013., Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 36.).
- 36 U ovom slučaju, ako se eventualni ugovor sklopljen usmenim putem ili prešutno kvalificira kao „kupoprodajni”, tada bi sud koji je uputio zahtjev trebao provjeriti može li se oznaku „*Ex Works*”, o kojoj je riječ u točki 10. ove presude, sustavno pronaći u sukcesivnim ugovorima među strankama. Ako je tome tako, valjalo bi smatrati da je roba isporučena u tvornici društva Granarolo u Italiji, a ne u Francuskoj u sjedištu društva Ambrosi.
- 37 Glede toga može li se ugovor o distribuciji kvalificirati kao „ugovor o pružanju usluga” u smislu druge alineje članka 5. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I, valja podsjetiti da je Sud već presudio da pojam „usluge” u smislu te odredbe podrazumijeva barem da strana koja pruža usluge obavlja određenu djelatnost u zamjenu za naknadu (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2013., Corman-Collins, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 37. i navedenu sudsku praksu).

- 38 Glede prvog kriterija sadržanog u toj definiciji, odnosno postojanja djelatnosti, iz sudske prakse Suda proizlazi da on zahtijeva činjenja, a ne propuštanja. Kao što je Sud već presudio u pogledu naizgled činjenično vrlo slične situacije onoj o kojoj je riječ u glavnom postupku, taj kriterij u slučaju ugovora čiji je predmet to da jedna stranka distribuira proizvode druge stranke odgovara karakterističnoj činidbi stranke koja time što osigurava takvu distribuciju sudjeluje u razvoju širenja dotičnih proizvoda.
- 39 Zahvaljujući jamstvu isporuke proizvoda na temelju takvog ugovora i eventualno uključenosti u proizvođačevu poslovnu strategiju, osobito u unapređenje prodaje, elementima čije postojanje treba utvrditi nacionalni sudac, distributer može klijentima ponuditi usluge i prednosti koje im ne može ponuditi običan preprodavač i na taj način proizvođačevim proizvodima osvojiti veći dio lokalnog tržišta (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2013., *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 38. i navedenu sudsku praksu).
- 40 Glede drugog kriterija, odnosno naknade ugovorene kao protučinidba za djelatnost, valja naglasiti da se plaćanje novčanog iznosa ne može tumačiti u uskom smislu. Naime, takvo usko tumačenje nije ni propisano vrlo općenitim tekstom druge alineje članka 5. točke 1. podtočke (b) Uredbe Bruxelles I niti je u skladu s ciljevima približavanja i ujednačavanja sadržanima u toj odredbi (presuda od 19. prosinca 2013., *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 39.).
- 41 U tom pogledu, valja imati na umu činjenicu da se ugovor o distribuciji načelno temelji na proizvođačevom odabiru distributera. Tim odabirom distributer može steći konkurentsku prednost zato što će samo on imati pravo prodavati proizvođačeve proizvode na određenom području ili barem zato što će to pravo uživati ograničen broj distributera. Osim toga, u ugovoru o distribuciji često je predviđena pomoć distributeru glede pristupa reklamnim materijalima, prijenosa know-howa, obuke ili još olakšavanja otplate. Sve te prednosti, čije postojanje treba utvrditi sudac koji sudi u glavnom postupku, za distributere predstavljaju gospodarsku vrijednost koja se može smatrati naknadom (vidjeti u tom smislu presudu od 19. prosinca 2013., *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 40.).
- 42 Iz toga slijedi da se eventualni ugovor o distribuciji koji sadržava takve tipične elemente može kvalificirati kao „ugovor o pružanju usluga” radi primjene pravila o nadležnosti iz članka 5. točke 1. podtočke (b) druge alineje Uredbe Bruxelles I (presuda od 19. prosinca 2013., *Corman-Collins*, C-9/12, EU:C:2013:860, t. 41.).
- 43 U ovom slučaju je na sudu koji je uputio zahtjev da ocijeni sve okolnosti i elemente koji obilježavaju djelatnost koju je u Francuskoj obavljalo društvo Ambrosi kako bi na tržištu te države članice prodavalo proizvode društva Granarolo.
- 44 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 5. točku 1. podtočku (b) Uredbe Bruxelles I treba tumačiti na način da dugotrajne poslovne odnose, kao što su oni o kojima je riječ u glavnom postupku, treba kvalificirati kao „ugovor o kupoprodaji robe” ako je karakteristična obveza predmetnog ugovora isporuka stvari ili pak kao „ugovor o pružanju usluga” ako je ta obveza pružanje usluga, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.

Troškovi

- 45 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (drugo vijeće) odlučuje:

1. Članak 5. točku 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da tužba za naknadu štete koja se temelji na iznenadnom prekidu dugotrajnog poslovnog odnosa, kao što je ona o kojoj je riječ u glavnom postupku, ne ulazi u područje stvari koje se odnose na delikte ili kvazi-delikte u smislu te uredbe ako je među strankama postojao prešutni ugovorni odnos, a što treba provjeriti sud koji je uputio zahtjev. Dokazivanje kojim se želi utvrditi postojanje takvog prešutnog ugovornog odnosa mora se temeljiti na skupu usklađenih dokaza, među kojima se osobito mogu nalaziti postojanje dugotrajnog poslovnog odnosa, dobra vjera među strankama, redovitost transakcija i njihov vremenski razvoj koji se odražava u vrijednosti i količini, eventualni dogovori o fakturiranim cijenama i/ili odobreni popusti, kao i razmijenjena korespondencija.
2. Članak 5. točku 1. podtočku (b) Uredbe br. 44/2001 treba tumačiti na način da dugotrajne poslovne odnose, kao što su oni o kojima je riječ u glavnom postupku, treba kvalificirati kao „ugovor o kupoprodaji robe” ako je karakteristična obveza predmetnog ugovora isporuka stvari ili pak kao „ugovor o pružanju usluga” ako je ta obveza pružanje usluga, a što je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi.

Potpisi